

CYKL | ŚWIAT FILMU
GRUPA WIEKOWA | SZKOŁA PODSTAWOWA 4–6
PRZEDMIOT | JĘZYK POLSKI, HISTORIA

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DLA NAUCZYCIELA SCENARIUSZ LEKCJI

opracowanie: Aleksandra Korczak

FILM | „STORM. OPOWIEŚĆ O ODWADZE”
„Storm: Letters van Voor”, Holandia 2017, 100 min

reżyseria: Dennis Bots
scenariusz: Karin van Holst Pellekaan
zdjęcia: Rolf Dekens
muzyka: André Dziezuk, Fons Merkies
montaż: Peter Alderliesten, Björn Mentink
obsada: Davy Gomez, Juna de Leeuw, Yorick van Wageningen, Laura Verlinden, Peter Van den Begin

Film kostiumowy przedstawiający historię kościoła w czasach reformacji. Holenderski, mały bohater Storm Voeten, syn drukarza Klaasa, ukrywa przed inkwizytorem tezy Marcina Lutra i staje się celem pościgu. Z pomocą Marieke, tajemniczej dziewczyny żyjącej w kanałach Antwerpii, Storm musi wygrać z czasem i uratować ojca od śmierci. Czekają go trudne życiowe wybory, które nie zawsze są najszczęśliwsze.

KSIĄŻKI TO POTĘGA!

Temat lekcji

Książki to potęga!

Czas trwania lekcji

2 × 45 min

Cele lekcji

Podczas lekcji uczeń:

- uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie, poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych;
- tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny;
- rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała);
- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach.

Metody i formy pracy

Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące metody i formy pracy z uczniem:

- dyskusja
- karty pracy
- praca twórcza w grupach
- drama

Środki dydaktyczne

Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące środki dydaktyczne:

- film „Storm. Opowieść o odwadze”
- duże arkusze papieru
- pisaki

Przygotowanie do lekcji

Lekcja powinna się odbyć po obejrzeniu filmu „Storm. Opowieść o odwadze” w reżyserii Dennisa Botsa.

PRZEBIEG LEKCJI

Wprowadzenie

Obejrany przez dzieci film dotyczy konfliktu między papieżem a zwolennikami myśli Marcina Lutra. Jeżeli uczniowie nie poznali jeszcze podstawowych informacji o protestantyzmie i jego pochodzeniu, warto poprosić o odpowiedni wykład szkolnego nauczyciela historii lub katechetę, ewentualnie przygotować krótki wykład lub prezentację dotyczącą reformacji. Bez tej wiedzy recepcja filmu może być zniekształcona przez domysły lub po prostu niepełna.

Realizacja tematu

Uczniowie porządkują informacje o historii druku, wykonując ćw. 1 z zaproponowanych kart pracy, które polegają na wpisaniu w luki wyrazów z ramki w taki sposób, aby powstał spójny tekst popularnonaukowy.

Wykonanie ćw. 2 z kart pracy powinna poprzedzić dyskusja o scenie z filmu, w której doszło do palenia książek. Czy uczniowie pamiętają reakcje świadków tego zdarzenia? Dlaczego jeden z mężczyzn rzucił się, by ocalić książkę? Czy dzieci rozumieją, czemu chciano zniszczyć te książki? Czy to postępowanie okazało się skuteczne? Czy można powiedzieć, że dla bohaterów filmu książka to groźna broń albo cenny skarb? Przy okazji wypełniania rubryk w tabelce można przypomnieć uczniom, że również i dziś w wielu regionach świata żyją ludzie niepotrafiący czytać i pisać, osoby o ograniczonych możliwościach życiowych.

Nauczyciel pyta, czy podopieczni potrafią wskazać zasady obchodzenia się z książkami, które dowodzą, że w naszej kulturze książki nadal są darzone ogromnym szacunkiem, chociaż nie są już tak drogie jak w czasach średniowiecznych (mycie rąk przed czytaniem, używanie zakładek itd.). Następnie dzieli uczniów na grupy, rozdaje arkusze i markery, a zadaniem uczniów jest stworzenie listy zaleceń dotyczących tego, jak korzystać z książek (przykładowa realizacja zadania – zał. 1). Każda grupa wymyśla własną listę i odpowiedni tytuł (np. „Szacunek dla książki!” albo „Książka to twój przyjaciel!”). Powstałe plakaty informacyjne będą świetną ozdobą sali polonistycznej, biblioteki, czytelni lub szkolnego korytarza, mogą też przydać się uczniom-wolontariuszom podczas zabaw przedszkolnych albo świetlicowych (jeśli szkoła prowadzi wolontariat).

Należy zadbać o to, aby plakaty były nienaganne gramatycznie. Można przypomnieć grupom o korzystaniu ze słowników albo wyświetlić na rzutniku stronę www.sjp.pl i zachęcić uczniów, aby w razie wątpliwości sprawdzali pisownię na bieżąco. Starszym uczniom można utrudnić zadanie, uszczegółowiając, że kolejne podpunkty mają być sformułowane w trybie rozkazującym.

Dzieci – nadal w grupach – przygotowują scenki dotyczące tego, jak ważna jest umiejętność czytania. Każda scenka ma być dowodem na to, że analfabetyzm jest przeszkodą w życiu codziennym, na drodze do szczęścia lub uniemożliwia realizację swoich marzeń. Scenki mogą dotyczyć dawnych epok lub współczesnych realiów.

Podsumowanie tematu

Omówienie filmu i zarazem realizację tematu wieńczy praca pisemna, którą uczniowie mogą stworzyć na lekcji lub w domu. Uczniowie mają stworzyć wypracowanie będące odpowiedzią na pytanie „Czy książka może zmienić świat?”. Wypracowanie może mieć formę swobodną lub bardziej uporządkowaną – to dobry temat na rozprawkę dla starszych uczniów szkoły podstawowej.

KARTA PRACY

Zadanie 1

Wpisz w luki wyrazy z ramki w odpowiedniej kolejności i formie.

Gutenberg, ryciny, druk, benedyktyni, kaligrafia, mozolny,
czcionka, drogocenna, niepiśmienna, Biblia

Zanim zaczęto drukować książki, wszystkie powstawały dzięki ....., czyli sztuce pięknego odręcznego pisania. W dawnych, średniowiecznych czasach robili to często zakonni bracia ....., czyli mnisi, którzy zajmowali się tworzeniem ksiąg i wykonywaniem w nich ....., to znaczy ręcznie robionych ilustracji. Ponieważ pisanie księgi trwało całymi latami i wymagało ogromnego skupienia, do dzisiaj o trudnym, ... zajęciu mówi się „benedyktyńska praca”. Taka ręcznie wykonana księga była ..... i mogła kosztować nawet tyle, co wieś z domami i polami uprawnymi. Mało kto mógł sobie pozwolić na zakup księgi, a czytać potrafili jedynie nieliczni uczeni i duchowni. Większość ludzi była .....

Wszystko się zmieniło, gdy Jan ..... wynalazł ..... drukarską, dzięki której można było odbijać na papierze litery i znaki interpunkcyjne. Dzięki wynalezieniu druku świat zmienił się na zawsze – książki stały się tańsze i więcej osób mogło uczyć się sztuki czytania i pisania, co spowodowało rozwój nauki, sztuki, a nawet ważne zmiany religijne, gdyż pierwszą wydrukowaną książką była .....
Warto dodać, że w czasach, gdy nie było jeszcze internetu, książki były jedynym trwałym i wiernym źródłem wiedzy!

Zadanie 2

Uzupełnij tabelę pełnymi zdaniami.

	przed wynalezieniem druku	gdy wynaleziono czcionkę drukarską	dzisiaj
Ile jest warta książka?	....	....	....
Czy każdy może czytać?	....	....	....
Po co czytać książki?	....	.....	....

Załącznik 1

Książka to twój przyjaciel, a o przyjaciół się dba!

1. Zanim sięgniesz po książkę, zwróć uwagę, czy masz czyste ręce.
2. Nie zaginaj rogów kartek.
3. Nigdy nie rysuj ani nie pisz po książce.
4. Trzymaj książkę z daleka od wilgoci – jeśli zmoczysz kartki, mogą się posklejać i zniszczyć.
5. Książki w cienkiej oprawie bardzo łatwo się niszczą. Jeśli zabierasz taką w podróż, opraw ją w dodatkowy papier albo trzymaj w foliowej koszulce.
6. Nie wyrzucaj książki, nawet jeśli ci się znudziła! Podaruj ją komuś, kto jeszcze jej nie czytał albo oddaj do biblioteki.